

اثربخشی ارتقاء ظرفیت حافظه فعال در بهبود عملکرد خواندن و تقویت حافظه فعال دانش آموزان دارای اختلال یادگیری

صبری کریمی^۱، پروانه رهبری^۲

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، ایران (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم تحقیقات ارومیه، ایران

چکیده

دانش آموزان با اختلال یادگیری خاص از هوش نرمال یا بالاتر برخوردارند ولی در شرایط تقریباً یکسان آموزشی نسبت به دانش آموزان دیگر عملکرد تحصیلی ضعیف تری نشان می دهند، ضعف یا قدرت در حافظه فعال بر یادگیری تأثیر غیر قابل اغماضی دارد، با توجه به این موضوع، در این خصوص کارهایی جهت بهبود و ارتقاء حافظه فعال انجام شده است و لزوم تقویت حافظه فعال برای کاهش مشکلات یادگیری و خصوصاً خواندن به طور جدی احساس می شود. پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی تقویت حافظه فعال در بهبود عملکرد خواندن و ارتقاء ظرفیت حافظه فعال دانش آموزان دارای اختلال در خواندن انجام شد. روش پژوهش آزمایشی با طرح پیش آزمون - پس آزمون با گروه آزمایش و کنترل بود. جامعه آماری شامل تمامی دانش آموزان نارساخوان مقطع ابتدایی پایه سوم، چهارم و پنجم شهر ارومیه در سال تحصیل ۹۷-۹۸ بود که از بین آن ها ۳۰ نفر با روش نمونه گیری تصادفی انتخاب و به تصادف در دو گروه آزمایش و کنترل جای دهی شدند. برای جمع آوری داده ها از ماتریس های پیش رونده ریون، آزمون رسمی خواندن و نارساخوانی نما (گرمی نوری و مرادی، ۱۳۸۷) و آزمون حافظه کاری و کسلر استفاده شد. برنامه تقویتی رایانه یار، طی ۲۵ جلسه به گروه آزمایش آموزش داده شد، درحالی که گروه کنترل آموزشی دریافت نکردند. تحلیل داده ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس نشان داد که میان حافظه فعال شنیداری و حافظه فعال دیداری گروه خواندن و گروه ریاضی تفاوت معنی داری وجود ندارد ($p > 0/05$ -مقدار). آموزش و توجه به تقویت حافظه فعال در بهبود عملکرد خواندن دانش آموزان و همچنین پیشبرد سطح حافظه ایشان نقش اساسی دارد.

واژه های کلیدی: حافظه فعال، اختلال یادگیری، برنامه تقویتی حافظه فعال